

M

Maarian Taskulan
nuor.rautakauden ruumiskalmisto.

N. Cleven Turun kaupungin Historiallisen museon kustannuksella 15.9-5.10 1938 suorittamat kaivaukset. Löydöt KM 11275:1-62 ja T.M. 13150:1-215. Kertomukseen liittyy 14 karttaa.

Löytöpaikka sijaitsee Taskulan kappalaisvirkatalon puutarhassa vain muutamia metriä päärakennuksen etelä- ja kaakkoispuolella. Paikalla ovat maist. J. Leppäaho ja tri Ella Kivikoski aikaisemmin suorittaneet tutkimuksia. KM 10833:1-29 ja 10842:1-⁵9.

Kaivausalue liittyi välittömästi tri Kivikosken tutkimaan alueeseen. Tri Kivikosken kaivausaluetta lähinnä olevissa ruuduissa maanlaatu oli savenpitoista hiekkaa, päällimmäisenä kuitenkin n. 50-60 cm multaa. Ruutusarjasta 3 alkaen etelään maanlaatu muuttui melkein yksinomaan saveksi.

Hautojen ääriiviivat olivat yleensä harvinaisen selvät, siitä huolimatta, että arkut olivat täydellisesti lahonneet. Ainoastaan haudoissa 8 ja 10 oli joku arkunkulma vielä selvästi näkyvissä. Toisissa haudoissa rautanaulat osoittivat, että vainaja oli haudattu puuarkkuun. Luurangoista ei yleensä ollut mitään säilynyt.

Muutamissa tapauksissa oli arkun päälle asetettu yksi taikka pari kiveä (haudoissa 2,3,6,8(?),14(?), 9(?).

Kaivausten päätyttyä tuntui siltä, että kalmisto pää-

asiassa on loppuunkaivettu. Kaivausalueen itäpuolella voisi mahdollisesti vielä olla joku hauta puitten ja pensaitten alla. Etelässä oli sitävastoin kovaa savimaata vastassa, pohjoisessa oli kivikkoa ja lännessä oli sekä kiviä että kovaa soraa.

Hauta 1.

Epäselvä hauta (taikka entinen oja), joka oli katkaissut haudan n:o 2 jalkopään. Haudan (taikka ojan) suunta SO-NW. Hautakuoppa (?) harvinaisen pitkä. Epävarmaa on, kuuluvatko haudan kohdalta tavatut esineet tähän hautaan (sikäli kuin kyseessä todellakin on hauta). Haudan luoteispäästä löydetty naula (TM 13150:1) osoittautui myöhemmin kuuluvaksi hautaan n:o 8. Muut esineet, naulat TM 13150:3-5, pronssikierukka TM 13150:6 sekä muutamia raudanpalasia, mahdollisesti osia keritsimistä (TM 13150:2), ovat voineet kuulua hautaan n:o 2, huolimatta siitä, että ne olivat 14-28 cm syvenmällä kuin esineet haudassa n:o 2.

Hauta 2.

(TM 13150:7-19, mahd. myöskin 2-6).

Naisenhauta. Suunnilleen puolet haudasta oli hävitetty haudan n:o 1 kuoppaa kaivettaessa. Haudan suunta O-W, pää lännessä. Pääkallon kohdalle oli haudan päälle asetettu kivi.

Luurangosta oli säilynyt muutamia hampaita (16) sekä kaksi pitkää luuta, joista toinen oli joutunut pystyasentoon sillä kohtaa, jossa "hauta 1" katkaisi haudan jalkopään. Hautaan kuuluvat esineet olivat muutenkin siirtyneet alkupe-

räisiltä paikoiltaan. Niin tavattiin iso, pronssilevyllä silattu puukontuppi (15) aivan hampaitten vierestä, äskennimitun kiven alta. Kaksi helmeä (7 ja 9) sekä kaksi pientä pronssitähteä otsanauhasta (8) olivat haudan länsipäässä. Puukontupen välittömässä yhteydessä oli pronssikierukoilla koristeltua kangasta, todennäköisesti sekä esiliinasta että vaipasta (18). Puukontupen alta tavattiin palanen seinävyötä (17).

Tähän hautaan ovat mahdollisesti myöskin kuuluneet haudan n:o 1 yhteydessä mainitut esineet (2-6).

Löydöt.

2 lasimassahelmeä, toinen sininen (7), toinen keltainen (9).
2 pientä pronssikierukatähteä otsanauhasta (8).

Iso pronssilevyllä päällystetty puukontuppi. Sisäliä veitsen jäännöksiä (15). Tuppeen kuuluvat todennäköisesti pronssipalaset 13 ja 14.

Pronssikierukoilla koristettu esiliinan helma sekä jäännöksiä vaipan reunasta (18, todennäköisesti myöskin kierukka 6).

Kappale seinävyötä (17).

Raudanpalasia (11), mahdollisesti myöskin osia keritsimistä (2).

4 (mahd. 7) rautanaulaa (10, 12, 19 (2 kpl. täyttemaasta), mahdollisesti myöskin 3 - 5).

Hampaita, 12 kpl. (16).

Puunjätteitä arkusta (17).

Hauta 3.

TM 13150:20-23.

Haudan ääriviivat melko selvät, paitsi haudan itäpäässä. Suunta OSO-WNW. Luurangosta ei mitään säilynyt. Ruumiin päälle oli asetettu kaksi kiveä.

Ainoat löydöt olivat haudan länsipäässä, nim. valkoinen helmi (20) aivan haudan pohjoislaidassa sekä kaksi raudanpalasta, jotka mahdollisesti ovat rikkiruostuneista nauloista (22 ja 23). Haudan länsipäästä löydettiin lisäksi pieni saviastianpala (21).

Löydöt:

Valkoinen helmi (20).

Kaksi raudanpalasta, mahd. rikkiruostuneita nauloja (22 ja 23).

Saviastianpala (21).

Hauta 4.

Hauta kovassa savimaassa. Haudan ääriviivat selvät. Suunta ONO-WSW. Luurangosta ei mitään säilynyt. Ilman löytöjä.

Hauta 5.

TM 13150:24-51.

Miehenhauta kovassa savimaassa. Suunta ONO-WSW. Haudan itäpää epäselvä; siitä löydetyt arkunnaulat eivät olleet alkuperäisessä järjestyksessään (24-26,28).

Suurin osa löydöistä oli haudan keskikohdalla. Muutamat niistä kuuluvat "gotlantilaiseen" vyöhön, nim. solki (49), 2 hihnanjakajaa (30,31 ja 39), eläimenmuotoinen hela (34) sekä kaksi päätehelaa. Haudan keskeltä löydettiin lisäksi veitsi (42), jonka kahva osaksi oli säilynyt; tämä johtui

kahvan ympäri kierretystä hopealangasta. Välittömästi veitsen vieressä oli epämääräinen, renkaalla varustettu rautaesine (48). Likellä veistä oli lisäksi mm. iso avaimenmuotoinen rautaesine (51), lukko (50) sekä yhdessä sikermässä hevosenmuotoinen punnus (40), ainakin 4 pallonmuotoista rautapunnusta (41) sekä kaksi hopearahaa (36,37). N. 20 cm edellisistä löydettiin kaksi hihnanpäättehela vierekkäin (KM 11275:59). Haudan länsipäästä tavattiin hopeasormus (29).

Löydöt:

Saksalainen hopearaha (Dortmund, Stephan, 1135-1154) (36).

Samoin (Dortmund, Heinrich IV, 1056-1106) (37).

Tasaleveä umpinainen hopeasormus (29).

Pieni hopearengas ja hopealankaa (38, vrt. 42).

Pronssinen vyösolki eläimenmuotoisine heloineen (49).

Pronssinen hihnanjakaja ja siihen kuuluvat eläimenmuotoiset helat (30,31).

Pronssinen kolmijakoinen hihnanjakaja ja siihen kuuluvat eläimenmuotoiset helat (34).

2 hihnanpäättehela (KM 11275:59).

2 pronssista kierteisjäljitteistä rengasta ja 3 pientä helaa (32).

Rautainen lukko ja rautarenkaan puolikas (50).

Avaimenmuotoinen rautaesine (51).

Hevosenmuotoinen pronssinen punnus (40).

4 rautaista ruostunutta punnusta (41, mahd. myöskin 46 ja 47).

Rautaveitsi. Kahvan alapäässä hopealankakierrettä (42).

Epämääräinen rautaesine, rautarengas (48).

Rautanauloja, 5 kpl. (24-26, 28).

Palaneen saven pala (27).

Hauta 6.

TM 13150:52-59.

Miehenhauta kovassa savimaassa. Haudan ääriiviivat selvät, paitsi idässä. Suunta ONO-WSW. Kaksi, mahdollisesti kolme naulaa on kuulunut arkkuun; naulat eivät ilmeisesti kuitenkaan olleet alkuperäisellä paikallaan. Haudan etelälaidassa oli kivi, joka todennäköisesti oli asetettu ruuniin tai arkun päälle. Luurangosta ei ollut mitään säilynyt.

Haudan keskikohdalta löydettiin muutamia esineitä, joista kirves (59) oli aivan haudan etelälaidassa ja viikate (58) sekä sen päälle pantu keihäänkärki (57) likellä pohjoislaitaa, viikatteesta hieman länteen oli hopeasormus (56). Viikate ja keihäs parafinoitiin ennenkuin ne nostettiin haudasta (kts. valokuvaa).

Löydöt:

Hopeinen umpinainen sormus (56).

Keihäänkärki (57).

Viikate (58).

Kirves (59).

2 naulaa (52,55).

Haudanpaloja (ehkä nauloista) (53,54).

Hauta 7.

TM 13150:60-73.

Naisenhauta, joka oli joutunut kahden suuren maakiven väliin. Suunta SSO-NNW, pää edellisessä ilmansuunnassa. Pääkallon ääriiviivat vielä näkyvissä. Haudan SSO-päässä kovaa savimaata, muissa osissa savenpitoista hiekkaa. Haudan rajat selvät.

Haudan SW-nurkassa arkunnaula (73).

Vainajan puvusta oli säilynyt pronssikierukkariviä, ennenkaikkea haudan keskiosassa (esiliinasta?). Vähemmässä määrässä kierukkaputkia oli myöskin vainajan rinnan kohdalla. Pronssikierukat olivat yleensä huonosti säilyneitä, minkä takia niitä vahvistettiin parafiinilla. Tämä menetelmä osoittautui kuitenkin epäonnistuneeksi, sillä hauraat kierukkaputket ja vähäiset kankaanjätteet tarttuivat liiaksi parafiiniin.

Suunnilleen yläruumiin vasemmalta sivulta löydettiin hopearengas (63) sekä rinnan kohdalta epämääräisen pronssilevyn pala (64) ja saviastianpala (65). Haudan jalkopäässä oli kaksi spiraalikierteistä pronssisormusta (60,61) sekä niiden yhteydessä vähäisiä puunjätteitä.

Löydöt:

Pienen hopearengaan katkelma (63).

2 pronssisormusta , spiraalikierteistä, keskiosaltaan leveät (60,61,62).

Pronssilevyn pala (64).

Pronssikierukkareunuksia, irrallisia kierukoita sekä kangasta (61,66-70,72).

Rautanaula (73).

Raudanpala (naula?) (71).

Saviastian reunapala (65).

Hauta 8.

TM 13150:1,74-102,210).

Miehenhauta suunnassa ONO-WSW. Haudan yli oli verrattain äskettäin asetettu viemäriputki, kuitenkin hautaa pahemmin rikkomatta. Muutamia hopeapalasia löydettiin allamainitun hopeaketjun kohdalta.

Haudan länsipäässä oli muutamia arkkuun kuuluneita rautanauvoja alkuperäisellä paikallaan. Pohjoispuoleisessa kulmassa oli kolme naulaa päällekkäin (77, 80, 2 kpl), niistä alin haudan pituussuunnassa, muut kaksi poikkisuunnassa. Eteläpuoleisessa kulmassa oli kaksi naulaa (1,76), molemmat poikkisuunnassa. Arkun länsipäädyssä oli lisäksi kaksi naulaa (77 ja 79) haudan pituussuunnassa sekä pari melkein pystysuoraa naulaa (75) arkun kannesta. Arkun länsipäässä oli lisäksi alinna jonkunverran hiiltä (83). Arkun itäpää oli epäselvempi. Siihen kuului todennäköisesti neljä tavallista naulaa (94, 99, 100, (210) sekä yksi niittausnaula (101), jotka eivät kuitenkaan olleet alkuperäisessä järjestyksessään. Hautakuopan pituus oli melkoinen eli n. 2 m. Leveys päänpuoleisessa päässä n. 58 cm.

Vainajalla oli kaulan kohdalla hopeaketju (81), josta on riippunut hopearisti (95), joka kuitenkin oli irtaantunut ja löydettiin viemäriputken alta. Viemäriputken alta tavattiin lisäksi hihnan päätehela (98), joka ilmeisesti oli siirtynyt alkuperäiseltä paikaltaan viemäriojaa kaivettaessa. Toinen samantapainen päätehela (90) oli suunnilleen polvien kohdalla, likellä etelälaitaa.

Haudan länsipäästä löydettiin sotatappara (74) sekä haudan itäpäästä kaksi keihäänkärkeä (91,92), molemmat kärki itään, ja niiden alta saksat (93). Keihäänkärkien vierestä löydettiin palasia puuesineestä (rasiasta?), joka ainakin osaksi on ollut ohuella pronssilevyllä päällystetty (97). Epämääräisiä raudanpalasia tavattiin eri kohdalta hautaa (87, 88, 95).

Löydöt:

Hopeaketju (81) ja siihen kuuluva hopearisti (96).
Hinnanpäätehela, pronssia (98).
Kapea ohut pronssihela (90).
Rautainen tappara (74).
2 keihäänkärkeä, molemmat G-tyyppiä (91,92).
Rautaiset saksat (93).
Palasia pronssilyötteisestä puurasiasta (?) (97).
Rautanauvoja 15 kpl. (1,75-80,89,94,99,100,102,210).
Niittausnaula (101).
Raudanpalasia (87,88,95).
Hampaan palasia (82), hiiltä (83), puuta (80,85,90).

Hauta 9.

KM 11275:1-23.

Miehenhauta suunnassa ONO-WSW. Haudan länsipäätä oli rikot-
tu viemäriojaa kaivettaessa. Luurangosta ei ollut mitään säi-
lynyt. Haudan eteläreuna varma, pohjoisreuna epäselvempi. Haudas-
ta löydettiin useita arkunnauloja, jotka eivät ilmeisesti kui-
tenkaan olleet alkuperäisillä paikoillaan. Arkku oli asetettu
hautojen n:o 10 ja 13 päälle.

Viemäriputken läheisyydestä, siis haudan länsipäästä löy-
dettiin hopearisti (16) hopeasormus (10) sekä hopeisen fili-
granikoristeisen helmen puolikas (17). Yläruumiin kohdalla oli-
vat lisäksi kaksiteräisen miekan säilä (21), pronssikulkusriipus
(7), veitsi (8), kaksi koristamatonta saviastianpalasta (5) sekä
epämääräinen rautaesine (kuolaimet?) (9). Haudan keskivaiheilta
löydettiin viikate (10), pronssinen kenkäin (12) ja epämääräi-

nen rautaesine (13), jotka olivat likellä toisiaan, sekä niistä hiukan etelään palasia pronssilyötteisestä puurasiasta(?) (14). Haudan jalkopäästä löydettiin rautaiset saksat (23) sekä epämääräisiä raudanpalasia (19).

Löydöt:

Hopearisti (16).

Hopeahelmi, filigranikoristeinen (17).

Hopeasormus (18).

Pronssikulkusriipus (7).

Kaksiteräisen miekan säilä (21).

Miekan kenkään, pronssia (12).

Rautaveitsi (8).

Viikate (10).

Saksat (23).

Epämääräisiä rautaesineitä (9 (kuolaimet?), 13, 13a, 19).

Palasia pronssilyötteisestä puurasiasta(?) (14).

Rautanauvoja (1, 2 (kuuluu mahd. hautaan 14), 4, 6, 11, 15, 20, 22).

2 koristamatonta saviastianpalasta (5).

Pronssisiruja (3).

Hauta 10.

KM 11275:24-59 (TM 13150:103,104).

Miehenhauta edellisen alla. Niiden välissä naisenhauta n:o 13.

Hauta 10 oli harvinaisen selvä; luurangosta ei kuitenkaan ollut mitään säilynyt. Haudan jalkopäässä oli toisesta arkunkulmasta säilynyt puunjäännöksiä, joista kävi ilmi, että arkun sivulaudat ovat ulottuneet pätylauta pitemmälle. Arkkua (paaria?) on ilmeisesti kannettu näistä ulkonevista "korvakkeista". Pätylautaan kuului ainakin kaksi naulaa, joista toinen

pystysuora ilmeisesti oli alkuperäisessä asennossaan, kanta alaspäin. Päätyyn kuului todennäköisesti sitäpaitsi kaksi nau-
lea, jotka aikaisemmin olivat merkityt hautaan 11 kuuluviksi
(TM 13150:103,104). Haudan länsipäästä ei löydetty nauvoja,
mikä voi johtua siitä, että viemäriä on katkaissut haudan
länsipään.

Vainajan kaulan kohdalla oli hopeinen ketju, josta riip-
pui hopeinen krusifiksi (29). Hopeaketjun sisäpuolelta löydet-
tiin hopeinen hevosenkenkäsolkki (24); toinen hopeinen hevo-
senkenkäsolkki oli haudan keskikohdalla, ponnet alaspäin (mah-
dollisesti haudasta 13). Viimeksimainitun ja krusifiksin vä-
liltä löydettiin hopearahan puolikas (27) sekä osia nahka-
vyöstä, johon kuului vyösolkki (33), hihnanjalaja (34,35), pronss-
sirengas (58) sekä kaksi hihnanpäättehela (25,26). Näitten
vieressä oli veitsi (30,37), jonka kahva päättyy hopeahelaan,
sekä epämääräinen rautaesine (38). Muutamia pienet hauraat
pronssikierukat (puuttuvat), kuuluvat ilmeisesti hautaan n:o 13.
Vainajan alaruumiin vasemmalla puolella oli keihäänkärki (41),
jonka kärki oli suunnattu itään, sekä keihäänkärjen päällä
sakset (42). Haudan jälkopäästä löydettiin iso pronssivati
(43), joka oli ylösalasin. Sen alla oli spiraalikierteinen
pronssisormus (44), hopeapaloja ja -siruja (45-47, 49,50), sekä
2 pientä pronssikierukan kierrettä (52). Pronssivadista itään
ja selvästi arkun ulkopuolella oli iso viikate (53).

Epävarmaksi jää, kuuluvatko haudan länsipäästä löydetyt
esineet: pronssisirengas (58), veitsi (57) ja epämääräinen rauta-
esine (56) tähän hautaan vaiko hautaan n: 13.

Löydöt:

Hopeinen punottu ketju sekä siihen kuuluva hopeakrusifiksi (29).

Hopeinen hevosenkenkäsolki (24).

Pieni hopeinen hevosenkenkäsolki (28). (kuuluu mahdollisesti hautaan n:o 13).

Hopearahan puolikas (27).

Pieni rihlattu hopearengas (31).

Hopeapaloja ja -siruja (32, 45-47, 49,50).

Katkelmia pronssilangoilla koristetusta nahkavyöstä.

Pronssinen vyösolki (33).

Pronssinen hihnanjakaja (34) sekä siihen luultavasti kuuluva hela (35).

2 pronssista hihnanpäätehelaa (25,26).

Spiraalikierteinen pronssisormus (44).

2 pientä pronssikierukan kierrettä (52).

G-tyyppinen rautainen keihäänkärki (41).

Veitsi, jonka kahva päättyy hopeahelaan (30,37).

Sakset (42).

Viikate (53).

Pronssivati (43) . Sen sisältä n:ot 44-52.

Epämääräisiä rautaesineitä ja raudanpalasia (39,40).

Rautanauloja (54,55, todennäköisesti myöskin TM 13150:103,104).

Hautaan n:o 10 kuuluvat mahdollisesti myöskin haudan länsipäästä löydetyt esineet:

Massiivinen pronssirengas (58).

Veitsi (57).

Epämääräinen rautaesine (56).

Hauta 11.

Tyhjä hauta, jonka ääriviivat kuitenkin olivat selvästi määrittävissä. Suunta OSO-WNW. Haudan pohjoiskulmasta löydetyt naulat (TM 13150:103,104) kuulunevat hautaan n:o 10.

Hauta 12.

TM 13150:105-112,(113), 114,115,(116)(117), 118, (151,152).

Likeltä v:n 1938 kaivausalueen rajaa tuli esiin aikaisemmin kaivetun haudan toinen pää. Siitä löydettiin muutamia nauloja, niittausnauloja, kovelin(?) (107) sekä rikkiruostuneet kuolaimet (116). Jäljelläoleva tutkittu osa hautaa oli ilmeisesti rikottu kuoppaa kaivettaessa. Haudan n:o 12 alla oli hauta n:o 14. Haudat olivat niin suoranaisesti päällekkäin, että niiden väliin jäi ainoastaan n. 2-3 cm maata. Karttaan merkityistä syvyysluvuista voisikin saada sellaisen käsityksen, että haudat olivat aivan samassa tasossa; tämä johtuu kuitenkin punnituskoneen jalustan liikkumisesta. Joka tapauksessa olivat haudat siksi likellä toisiaan, että joku hautaan 12 merkityistä esineistä voi kuulua hautaan 14 (tämä koskee lähinnä 2 nautaa (116 ja 113, jotka olivat aivan haudan n:o 14päätylaudun kohdalla). Samoin voi joku hautaan 14 merkityistä löydöistä kuulua hautaan 12 (lähinnä niitti 151 ja epämääräinen putkimainen esine 152).

Vertailemalla tri Kivikosken kaivauskarttaan tuntuu mahdolliselta, että n.s. hauta 12 on hauta b:n jatkona itään.

Löydöistä mainittakoon lisäksi pari nupimaista nautaa (114 ja 115), jotka olivat yllämainitun putkimaisen esineen (152) vieressä. Mahdollisesti kuuluvat nämät samaan puuesineeseen.

Löydöt:

Kuolaimet(?) (107).

Rautanauvoja 4 (6?) kpl. (106,110,111, mahd. myöskin 113 ja 116).

Nupintapaisia nauvoja 2 kpl. (114,115).

Niittausnauvoja, 4 (5?) kpl. (108,109,112 (117), mahd. 151).

Epämääräinen putkimainen rautaesine (152), joka kuitenkin voi kuulua hautaan n:o 14.

Hauta 13.

KM 11275:60-62, (28,56-58).

Naisenhauta, joka oli suoranaisesti haudan n:o 9 alla ja haudan n:o 10 päällä. Rajat epäselvät. Esineet olivat aivan samassa syvyydessä kuin esineet haudassa n:o 10. Mahdollisesti on mies ja nainen haudattu samaan arkkuun.

Naisenhautaan (n:o 13), kuuluvat todennäköisesti hopeinen rannerengas (60) ja hopeinen riipuslevy (61), jotka löytyivät haudan länsipäästä, sekä yksinkertainen pronssikierukkareunus, joka kulki poikki haudan, edellisistä hieman itään. Tähän hautaan kuuluu mahdollisesti myöskin pieni hopeinen hevosenkenkäsolki (28) edellisen vieressä; solki oli löydettyäessä nurinpäin. Viemäriputken alta ja vierestä löydetty esineet, pronssirengas (58), veitsi (57) ja epämääräinen rautaesine (56) voivat yhtä hyvin kuulua tähän hautaan kuin hautaan n:o 14.

Löydöt: Rikkinäinen hopeariipus (61).

Hopeinen avonainen rannerengas (60).

Hopeasiruja (62).

Pronssikierukkareunus (puuttuu).

Sekä mahdollisesti:

pieni hopeinen hevosenkenkäsolki (28).

Veitsi (57).

Epämääräinen rautaesine (56).

Hauta 14.

TM 13150:119-150, (151,152), 153-179, sekä mahd. 113,116
ja KM 11275:2.

Miehenhauta haudan n:o 12 alla. Suunta ONO-WSW. Laurant-
gosta oli ainoastaan muutamia hauraita hampaita säilynyt.
Arkun molemmat päät olivat määrättävissä naulojen avulla.
Arkun länsipäähän kuului neljä naulaa (119-122), joista kol-
me haudan pituussuunnassa ja yksi poikittain. Arkun itäpäässä
oli ainakin neljä naulaa (144-147), niistä kaksi keskimmäistä
haudan pituussuunnassa ja uloinnat poikittain. Kaksi naulaa
(113 ja 116), jotka oli merkitty hautaan 12 kuuluviksi,
olivat kuitenkin aivan haudan 14 päätylaudan kohdalla, ai-
nakin toinen (113) pystyasennossa, kanta ylöspäin. Päätylau-
dan ulkopuolelta löydettiin lisäksi niittausnaula (151), joka
kuitenkin todennäköisesti kuuluu hautaan 12, johon kuului
muitakin niittausnauloja. Päätylaudan sisäpuolelta löydettiin
lisäksi kolme naulaa (149,151,172) sekä kaksi niittiä (150),
joista mahdollisesti joku on kuulunut hautaan n:o 12. Arkun
itäpää oli muuten pantu suoraan kalliopohjalle. Arkun poh-
joisessa reunassa oli kolme naulaa (131,134 ja 143). Etelä-
reunasta tavattiin ainoastaan yksi naula (148), joka oli
aivan vastapäätä pohjoisreunan naulaa n:o 143. Ettei muita
nauloja löydetty haudan eteläreunasta johtuu siitä, että
melkoinen osa reunasta oli rikottu kuoppaa kaivettaessa (vrt.
h. 12). (Arkun eteläsivun kuuluu mahd. naula KM 11275:2, joka
löydettiin hautojen 9 ja 14 välistä).

Hampaitten kohdalla oli hopeinen krusifiksi (126), kaksi hopeasormusta (124,125) sekä pieni pronssikierukkatähden pala (128) (naisenhaudasta b?). Yläruumiin puolella oli keihäänkärki (129), jonka kärki oli suunnattu itään, sekä sen vieressä nippu nuolenkärkiä (133) ja epämääräinen rautaesine (132). Toinen keihäänkärki (142) oli haudan jalkopäässä, myöskin kärki itään.

Haudan keskeltä löydettiin veitsi (135), pronssinen hihnanjakaja (136), pronssirengas (137), kuusi pronssihelaa (138-140), niistä kaksi sydämenmuotoista, sekä hopearahan pala (141). Lähellä tätä ryhmää oli iso viikate (130). Haudan jalkopäässä oli äskenmainitun keihäänkärjen (142) lisäksi samanlainen pronssivati (174) kuin haudassa n:o 10. Pronssivadin reunalla oli vyönsolki (176) sekä kaksi sydämenmuotoista pronssihelaa (175). Vadin sisään oli pantu kovasin (156). Arkun SO-kulmassa oli yhdessä sikermässä joukko esineitä: pronssivaaka (160), kaksi saksalaista hopearahaa (161,162) ja hopearahan palasia (163,171), punnuksia (159,171), pronssisen miniatyyrikirveen katkelma (164), iso punainen helmi (167), pieni kovasin (166), kaksi pronssirengasta (165,171), pieni pronssispiraali (169) sekä lukko (?) ja sakset (173). Aivan äskenmainitun pronssivadin vieressä oli pronssihela (155), pieniä pronssiesineiden paloja (154) sekä kaksi saviastianpala (153). Pronssivadin ja päätylaudan välillä oli vähäinen kivi sekä sen vieressä neljä palaa piitä (157) sekä raudankappaleita (158).

Löydöt:

Hopeinen krusifiksi (126).

2 hopeasormusta (124,125).

Saksalainen hopearaha (Mainz, Henrik III, 1039-1056) (161).

Kahtia särkynyt saksalainen hopearaha sekä hopearahan palasia (141,162,163,171).,

Pronssinen vyösolki (176).

Kolmieläiminen pronssinen hihnanjakaja (136).

4 sydämenmuotoista pronssihelaa (138,175).

4 (5?) pronssihelaa (139,140,155).

Iso pronssirengas (171).

Ohut pronssirengas (165) sekä pronssirenkaan katkelma (137).

Pieni pronssikierukkatähti (128), mahd. haudasta b.

Katkonainen kierukka (169).

Pronssisen miniatyyrikirveen yläpää (164).

Pieniä pronssiesineiden paloja (154).

Punainen kivi(emalji?)helmi (167).

Pronssivaaka (160).

Pronssipunnuksia taikka pronssilla päällystettyjä punnuksia , 10 kpl. (159). 6 rautamöhkälettä, todennäköisesti punnuksia (erään punnuksen ympärillä pronssirengas 171) (171).

Pronssinen n.s. Hansa-astia, pahoin särkynyt (174).

G-tyypin keihäänkärki, putki hopeoitu ja koristettu kullatuilla eläinkuvioilla (129).

G-tyypin keihäänkärki, putki hopeoitu ja koristettu eläinkuvioilla (142).

Nippu rautaisia nuolenkärkiä (133).

Viikate (130).

Särkynyt veitsi (135).

Rautaiset sakset (173).

Lukko (?) (173).

Rautainen putkimainen esine (kenkään?). Kuuluu mahd. hautaan n:o 12 (152).

Kovasimia, 2 kpl. (156,166).

4 kpl. piitä (157).

Nauloja (119-122, 131,134,143-149,151,172, mahd. 113 ja 116 ja KM 11275:2).

Niittausnauloja, 2 kpl (150).

Epämääräisiä rautaesineitä ja -paloja (132,158,170).

2 saviastianpalaa (153).

Puuta (168,177,179), tuolta(?) (177), tekstiiliä (?) (178).

Hampaita (127).

Hauta 15.

TM 13150:180-182 (117).

Naisenhauta edellisen pohjoispuolella. Haudan rajat epäselvät; suunta mahdollisesti kuitenkin ONO-WSW, kuten viereessä oleva hauta 14. Luurangosta ei ollut mitään säilynyt.

Haudan otaksutusta itäpäästä löydettiin harvinaisen iso niittausnaula (sekundäärinen?) (117). Siitä n. 30-40 cm länteen oli hunnun reunaan kuuluvia, pronssirenkaista valmistettuja putkia (180) sekä sakset (181). Pronssikierukkatähden pala (182) tavattiin edellisestä ryhmästä n. 40 cm länteen.

Löydöt:

Hunnun reunaa ja siihen kuuluvia pronssirenkaista tehtyjä putkia (180).

Pronssikierukkatähden pala (182).

Rautaiset sakset (181),

sekä mahdollisesti

Iso niittausnaula (117).

Hauta 16.

TM 13150:183-198.

Miehenhauta likellä kaivausalueen pohjoisrajaa. Paikalla oli hyvin vähän hiekkaa, joten hauta oli vain n. 50-55 cm:n syvyydessä. Haudan rajat epäselvät. Suunta suunnilleen O-W. Luurangosta ei mitään säilynyt. Haudasta löydettiin useita nautoja, jotka kuitenkin olivat ilman järjestystä. Haudan keskeltä löydettiin kirves (183) sekä kolme verrattain pientä rautarengasta (184,185).

Löydöt:

Kirves (183).

3 verrattain pientä rautarengasta (184,185).

7 ruostunutta raudanpalaa, yksi niistä ehkä tulusrauta (188). Rautanautoja ja naulankatkelmia, yht. 13 kpl. (186,187,189-198).

Hauta 17.

TM 13150:199-208.

Epäselvä hauta, mahdollisesti aikaisemmin rikottu, v:n 1938 kaivausalueen ja erään ojan välillä. Suunta todennäköisesti NNW-SSO. Paikalla oli hyvin ohut hiekkakerros, jonka alla kovaa soraa ja kiviä. Haudasta löydettiin ainoastaan muutamia nautoja, jotka olivat ilman järjestystä sekä saviastianpalasia.

Löydöt:

Rautanautoja, 4 kpl. (199-202).

Saviastianpalasia, 7 kpl. (203-208).

Liesi.

Haudan n:o 7 eteläpään länsipuolella, aivan haudan vie-

ressä oli verrattain pienistä kivistä kasattu liesi. Vaikka-
kin liesi oli ainoastaan n. 3-5 cm haudan tasoa ylempänä,
tuntui kuitenkin siltä, kuin liesi olisi vasta myöhemmältä
ajalta. Siitä löydettiin nim. muutama tiilenkappale. Koko-
naista tiiltä ei kuitenkaan saatu talteen. Erään katkelman
mitat olivat 9 x 14 cm.

Hajalöytöjä.

Kaivausten yhteydessä tehtiin myöskin muutamia hajalöy-
töjä. Tärkein niistä, pieni kirves (= c yleiskartalla) löy-
dettiin likeltä hautaa n:o 2.

Helsingissä tammikuun 4 p:nä 1948.

A. L. Oksanen

Näköala Taskulan vieriseltä mäeltä, pohjoisessa. Taustalla Kärsämäki. Taskula puiston takana, lipputangosta vasemmalle.

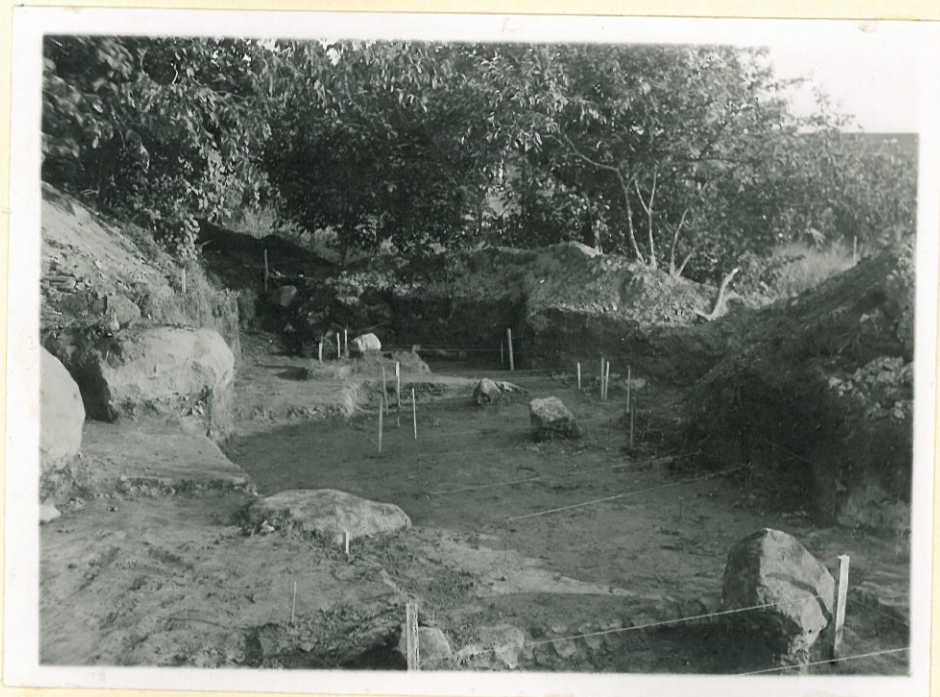
Taskulan kappalaisvirkatalo. Kalmisto rakennuksen edessä olevassa puutarhassa. Koillisesta valokuvattu.

Taskulan mäki, maantieltä valokuvattuna. Oikealla kirves, sen takana Taskula.

Maaria, Tarkula. Kappalaisvirkatalo
valok. lännestä. Kaivausalue aivan
rakennuksen vieressä.

Maaria, Tarkula. Kaivausalue lounaasta
valok.

Maaria, Tarkula. Kaivausalue itästä
valok.

Hauta 1 (viemäriputken vieressä) ja hauta 2 (kiven kohdalla).

Hauta 1 (viemäriputken vieressä) ja hauta 2 (kiven kohdalla). Etelästä valok.

Hauta 2. Vas. ylhäällä ihmisenlumi sekä sen alla esiliinan reunaa (Turun Museo 13150:18). Oik. alhaalla hampasta.

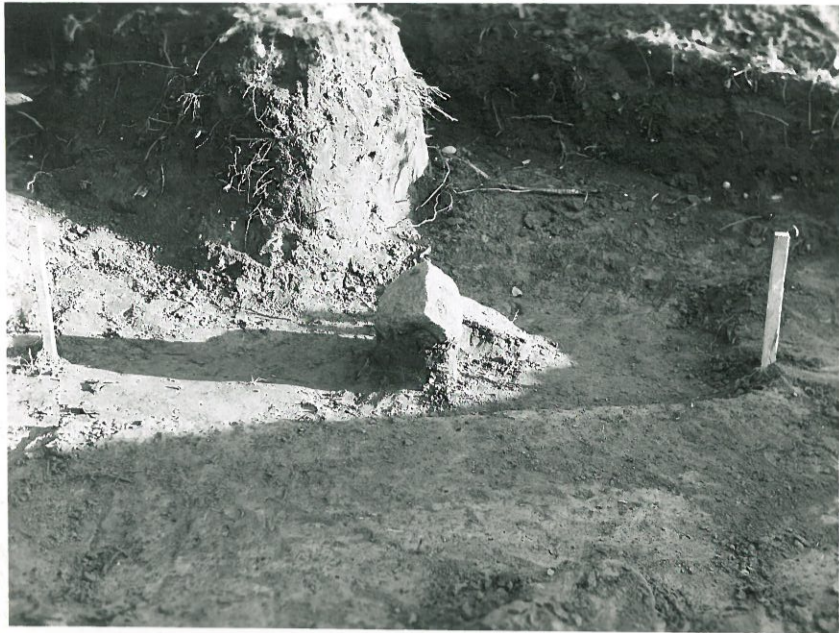
Hauta 2. Esiliinan jäännöksiä (T.M. 13150:18).

Hauta 2. Esiliina (T.M. 13150:18) sekä puukonttupi (T.M. 13150:15).

Hauta 2. Puukonttupi (T.M. 13150:15).
Vas. osa esiliinan reunaa (T.M. 13150:18).
Alareunassa hammas.

Hauta 3. Maaria, Taskula. Hauta 3.
Kuvassa näkyy arkun päälle pantu
kivi.

Hauta 5. Esineryhmä TM 13150: 40-42.

Hauta 5:istä valokuvattuna.

Haudat 5 ja 6. Hauta 5 (lik.) ja hauta 6 (taust.) pohjoisesta valok.

Haudat 5 ja 6. Vas. hauta 5, oike. hauta 6, lännestä valok.

Hauta 6. Työkuva. Parafiinia sivellään esineen päälle.

19-21

Hauta 7, valok. SO-suunnalta.

Hauta 7 etelästä valok. Kiven vas. puolella liesi.

Hauta 7. Valok. N-NW-suunnasta.

Liesi haudan n:o 7 vieressä

Hauta 7. Esiliinan kierukka-
reunaa.

Hauta 8 valok. NNW-suunnalta.

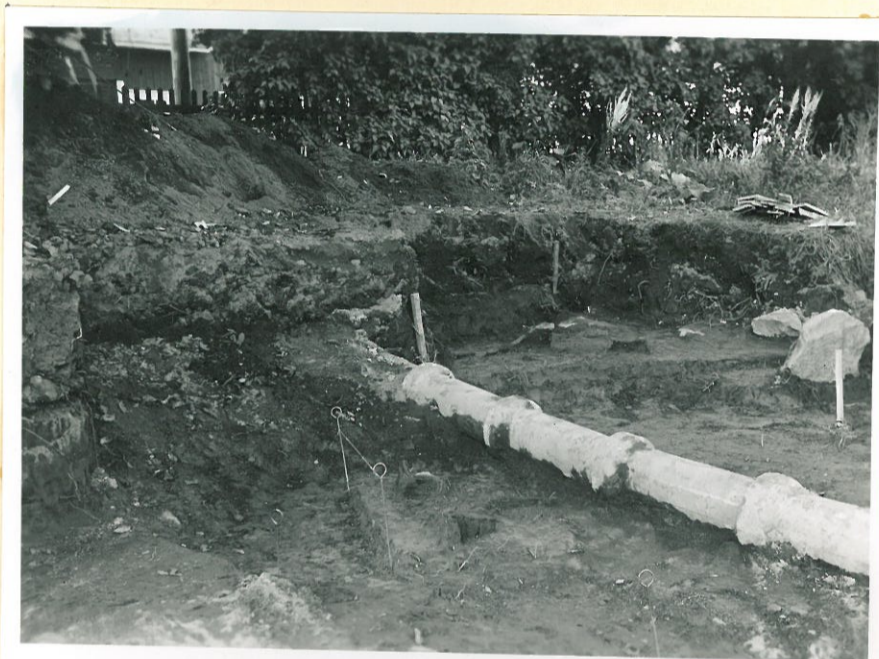
Hauta 8. Kihmanpäätchela T.M. 13150:98 paikallaan.

Hauta 8. Haudan länsipää. Ylhäällä arkunnaulat paikallaan sekä tappara (T.M. 13150:74). Keskellä hopeaketju (T.M. 13150:81)

Hauta 8. Esineryhmä Tu 13150: 91, 92, 97.

+ w. 9.

Viemäriputken vas. puolella haudan n:o 8
länsipää. Taust. hauta 9.

Hauta 9 viemäriputken vieressä. Paalusta
oikealle hauta 12.

Hauta 9. Haudan länsipää. Vas. miekka
K.M. 11275:21. Sitä oikealle näkyy hopeasormus
K.M. 11275:18 ja vitsi K.M. 11275:8

Hauta 9. Risti K.M. 11275:16 valokuv. in situ.

Hauta No 9.

Hauta 9. Valok. lännestä. Keskellä viikate K.M. 11275:10. Kuva lünähtä väärin, sen tulisi olla pystyasennossa niin että viikatteen kärki olisi alaspäin.

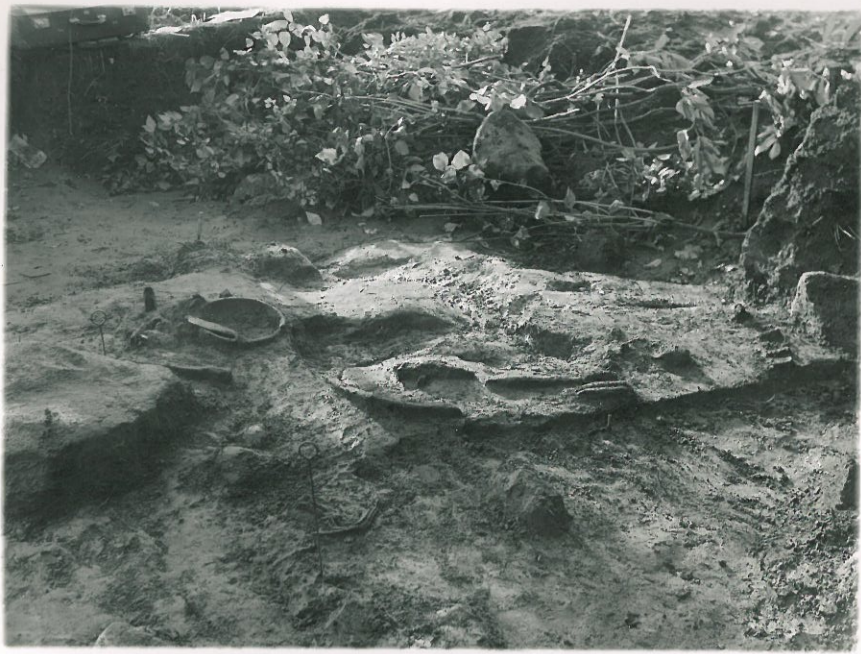
Hauta 10 valok. NO-suunnalta.

Hauta 10 valok. NW-suunnalta.

Hauta 10. Kruusifiksi Kml 11275:29 ketju-
nan sekä hopeasolki 11275:24 in situ.

Hauta 14 valok. pohjoisesta. Sen edessä
hauta 15.

Hauta 14, lännestä valok.

Hauta 14. Esineet haudan jalkopäässä.
Vas. ylhäällä iso pronssivati.

Viemäriputkesta heti oikealla hauta 10,
sen takana hauta 14. Valok. SO-suunnasta.

Hauta 14 valok. suunnilleen haudan
n:o 10 kohdalta.

Hauta 16. Vas. kirves TM 13150:183.
Paperilaput osoittavat muita löyöjä.

Työkuva. Hauta peitetään yöksi paperilla ja hiekalla jotta maa ei yön aikana kivi-
vuusi liukaa. Valokuvassa poistetaan asemulla paperisuoja.

2.

2

Maaria

Taskula:

20/8 - 18

Maist. Cleve.

Hanta 7:14

nanta b

51 8:9

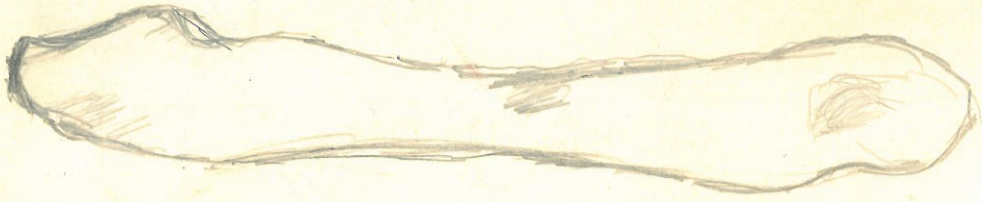
Rundusta 1a:d:4

Taskula Xy

6.)

H 9:12.

7.)

H 8:10

8.)

H 7:12

✓ *nantapala.*

9.)

Iluntu + saleret.

Hanta XV 1.

10.)

H 2:3

11.)

H 9:1

12.)

H 2:5

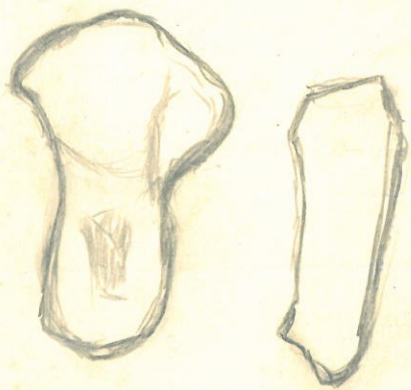
13)

H 14: 26.

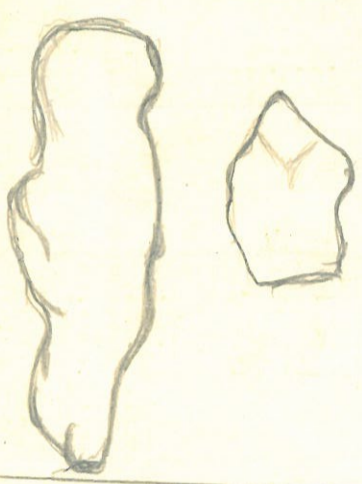
14)

H 6: 4

15)

H 8: 8

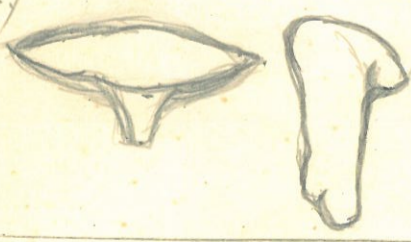
16)

H 14: 25.

17)

H 16: 7

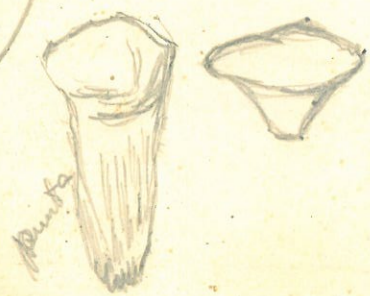
18)

H 16: 8

19)

H 14: 23.

90)

H 16:9

91)

H 17:1

92)

H 6:1

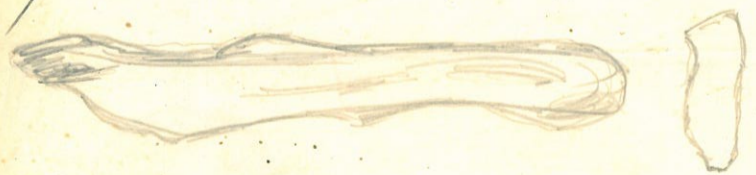
93)

H 14:21

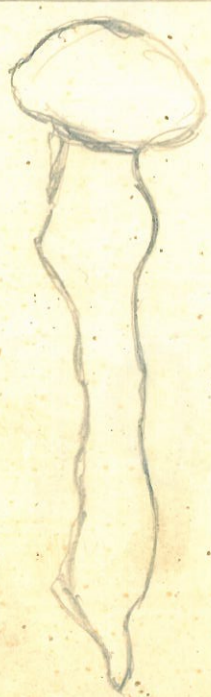
94)

H 8:16

95)

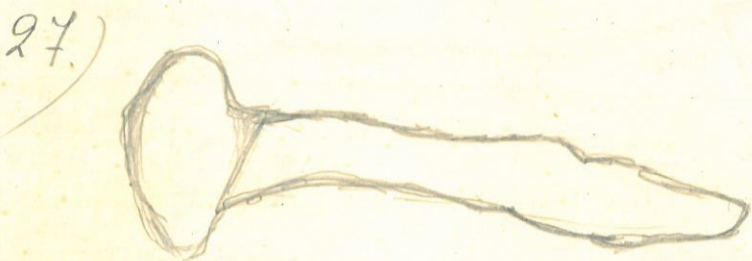
H 1:1

Mant. Clene

26) Hooparengas. (?)

H 8:7.

H 9:6

H 16:11

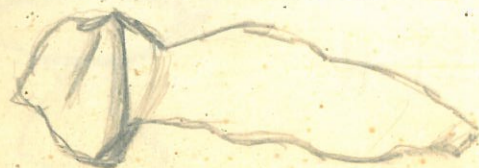
H 2:4

H 9:2

H 14:24

H 14:1

33.)

H 14: 27

34.)

H 14: 12,

35.)

H 17: 4

36.)

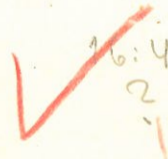
H 16: 10

37.)

H 16: 44

38.)

H 14: 4

39.)

H 9: 10a

40.)

H 10:17

41.)

H:16:5

42.)

H 6:2

43.)

H 14:3,

44.)

H 17:3

45.)

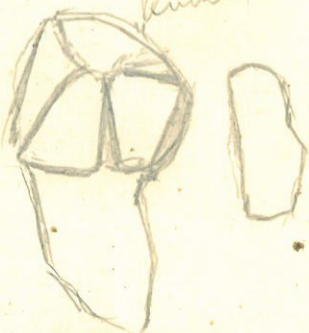

H 12:4

46.)

kuukunen

1/2 oläytö ruudista 1c

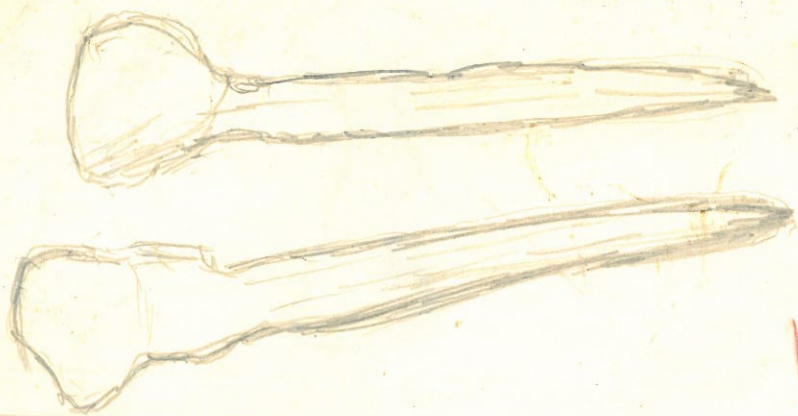
47.)

H 12:8

48.)

H 8: 4-6

49.)

H 8: 20

50.)

(Zachkov 11: 5)

H 5: 14

51.)

H 12: 6

52.)

H 1: 5

53.)

H 9: 19

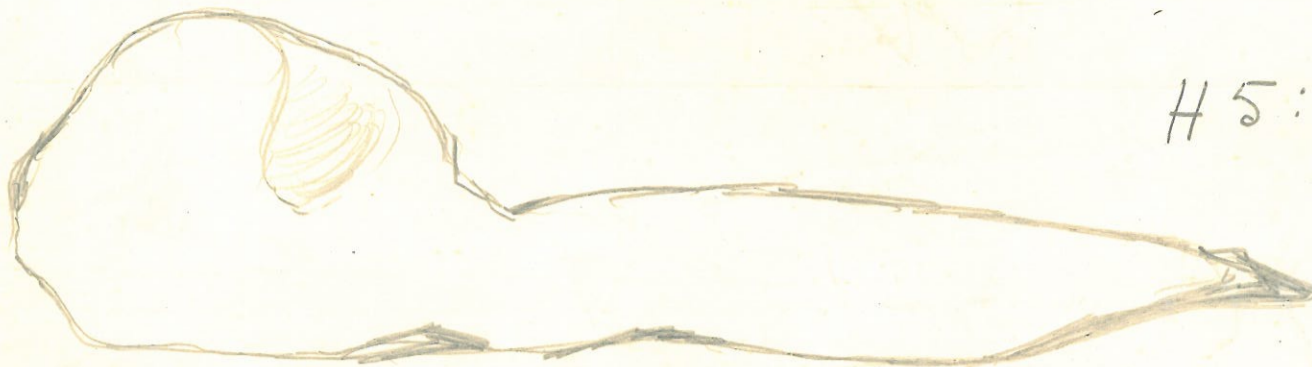
111

M a a r t i

Jaskula.

Mast. clene,

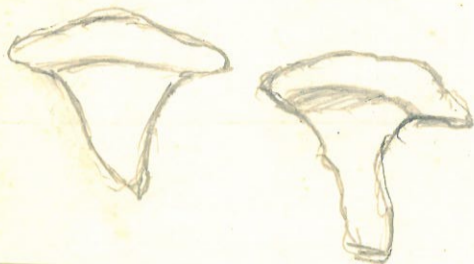
54.)

H 5:13,

55.)

H 14: 28

56.)

H 12: 2

57.)

H 9: 4

58.)

H 17: 2

59.)

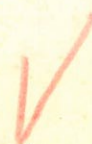
H 14: 20

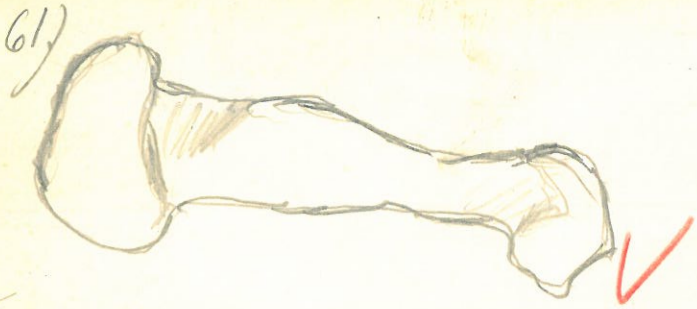

60.)

H. 11: 2.

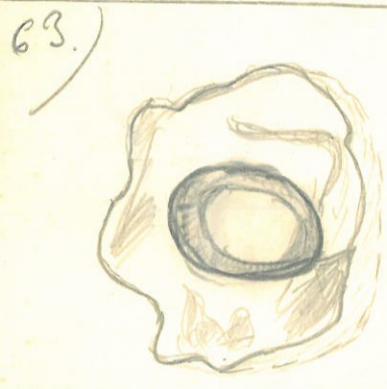

H 8:21

H 12:1

H 16:3

H 9:15

H 16:12

H 12:12

H 14:35

68)

H 12: 9

69)

H 5: 5

70)

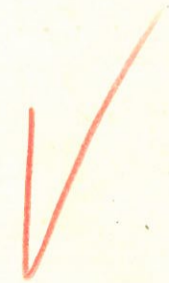
H 9: 13a-b.

71)

H 10: 16

72)

5 note a (?)

73)

H 14: 22.

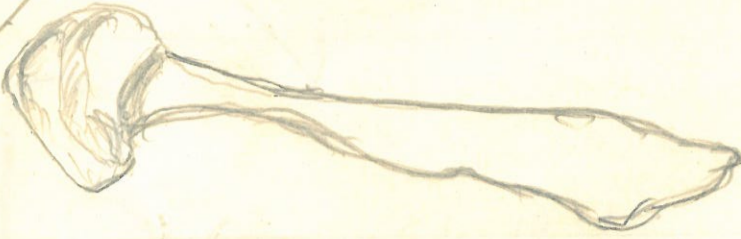

74)

H 12:7 ✓

75)

H 8:9 ✓

76)

H 12:3 ✓

77)

H 16:15 ✓

78)

H 9:18 ✓

79)

H 11:1 ✓

80)

H 12:5 ✓

IV

Maasiz

Taskula

Maist. clere.

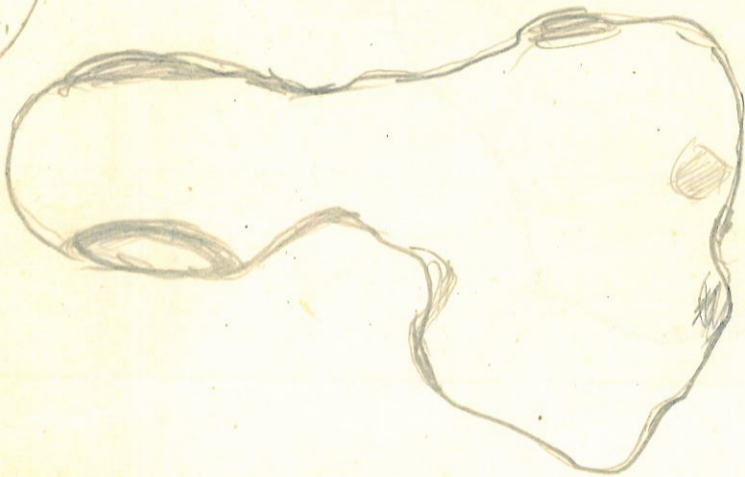
81/

✓

H 16:1

82/

Taskula 1.

✓

83/

H 3:4

✓

84/

V:3

✓

85/

H 5:1

✓

86.)

Palerup
Sawiker. rino
pe. fosa rino
naulta.

U: 2

87.)

H 8: 2

88.)

H 6: 9,

89.)

H 9: 17-17a

90.)

H 8: 17

91.)

H 16: 4

92.)

Taskula XXX

93.)

H 8: 19.

94.)

H 12: a

95.)

H 14: 2.

96.)

H 10: 18.

97.)

H 16: 13

98.)

H 9: 8-9

99.)

H 8:4

100.)

H 1:3

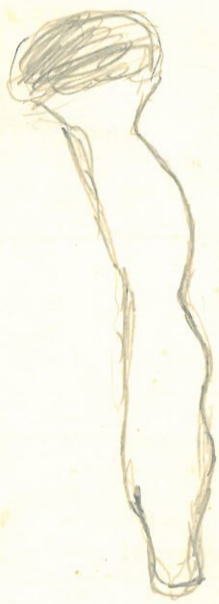
101.)

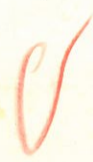
H 8 pintamanta,

102.)

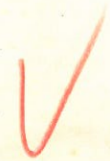
H 2, pintamanta.

103.)

H 1:4.

104.)

H 8:3

V.

M O O T I O

Tarkula

Maist. Cleve.

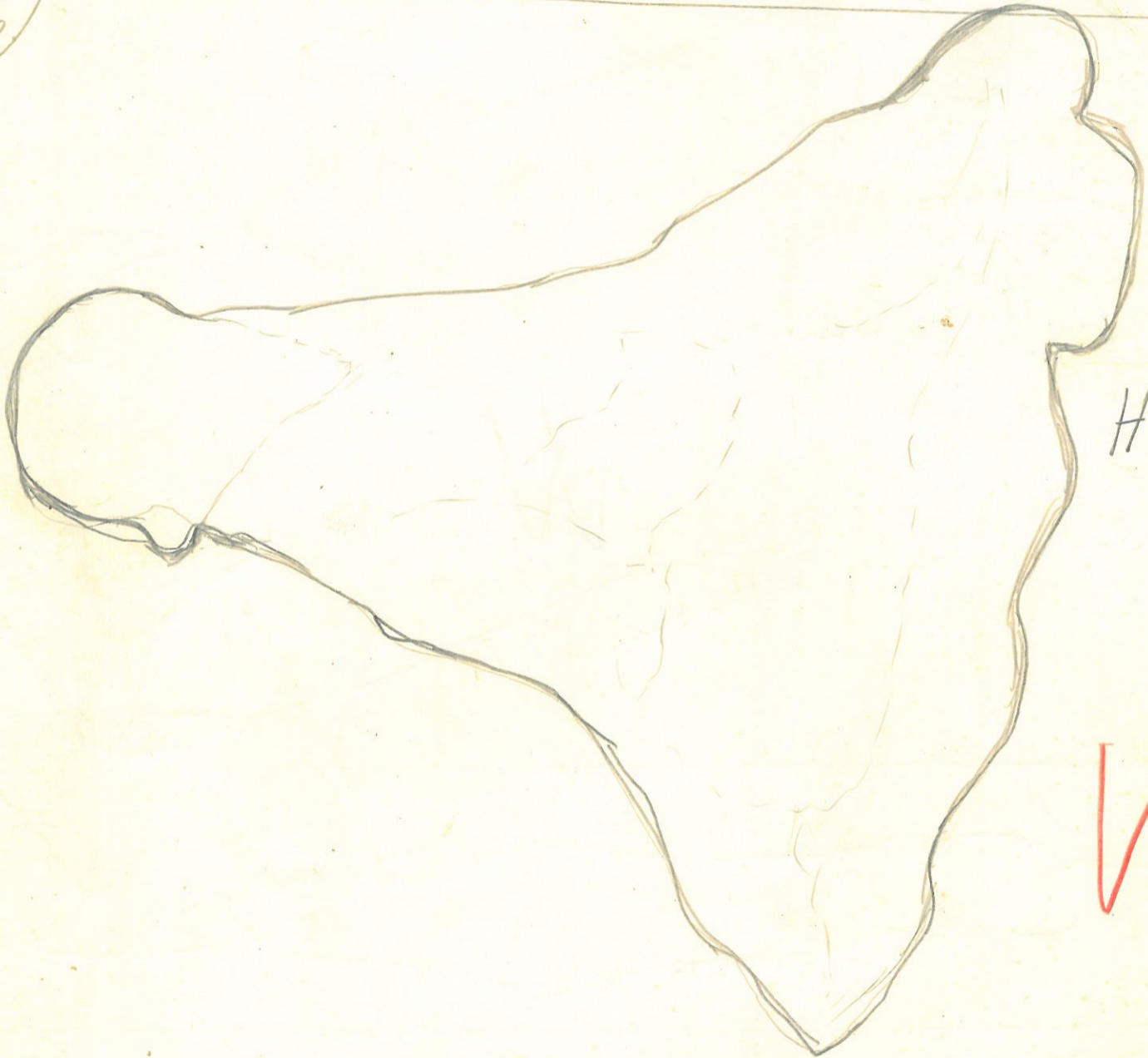
105/

H 8:2

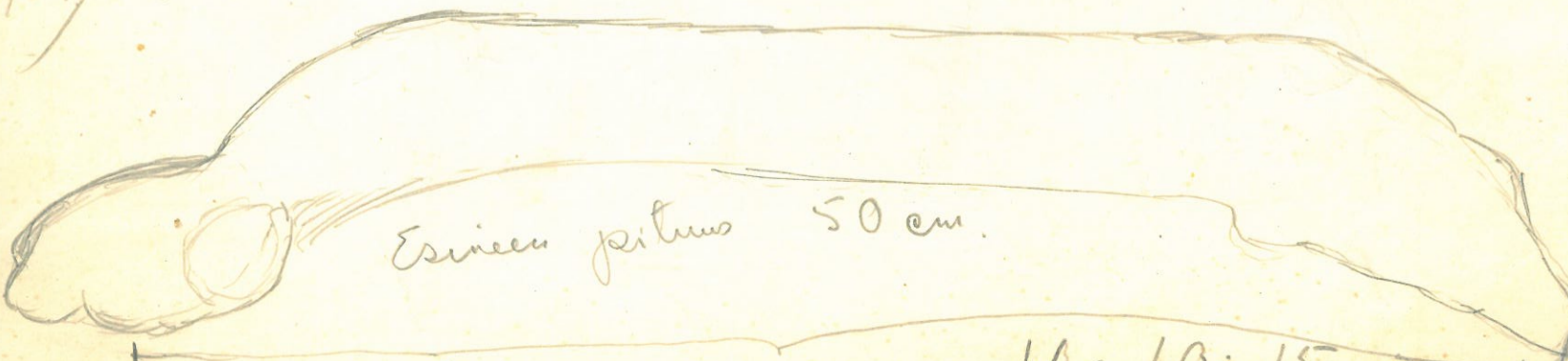
106/

H 8:1

107/

Esineen pituus 50 cm.

50 cm,

H: 10:15.

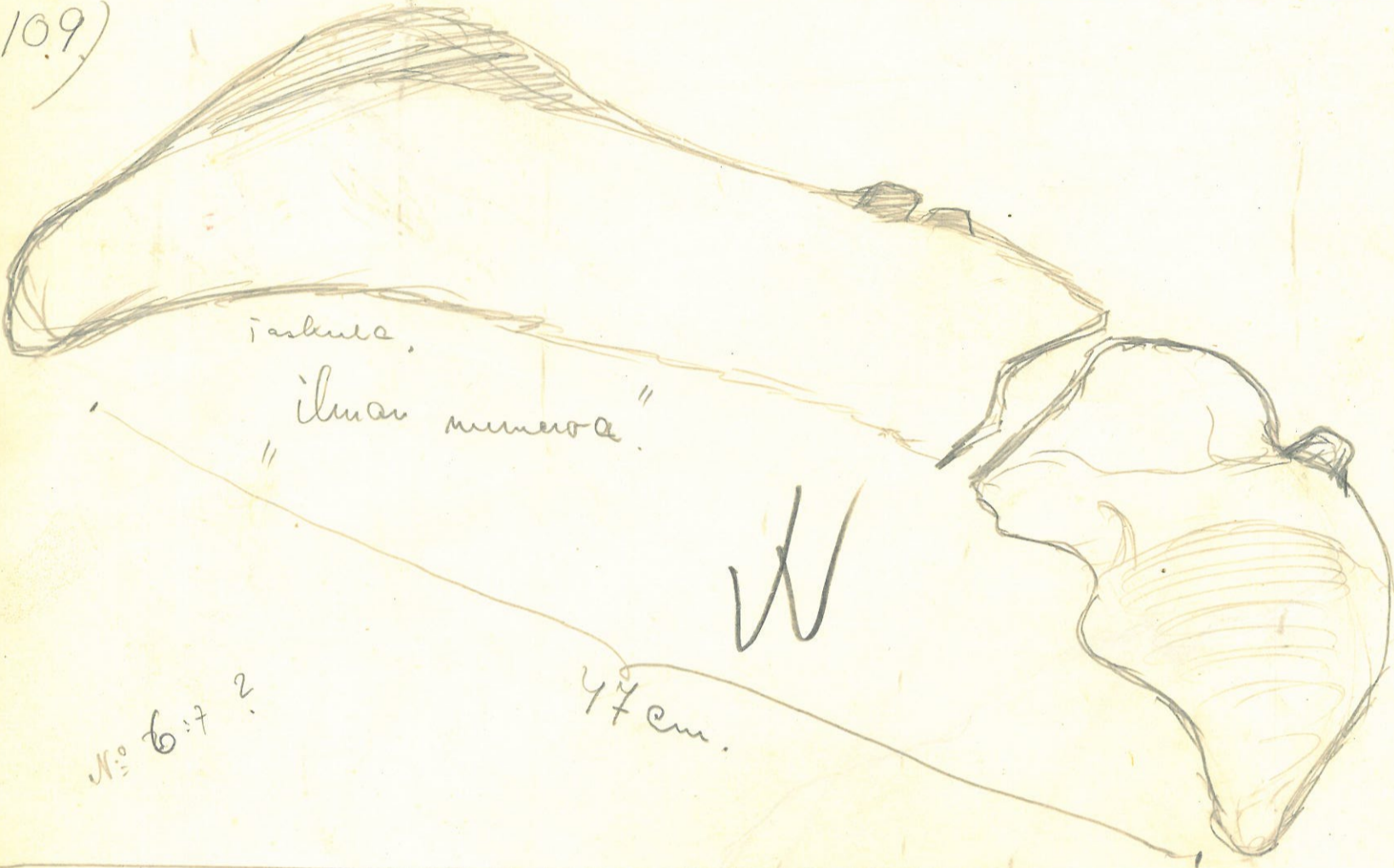
108.)

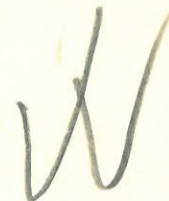
H 14:29

109.)

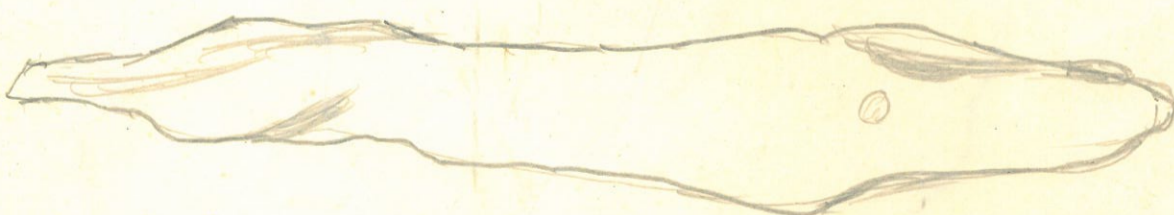
askuta,
"ilman numero"

N° 6:7 ?

47 cm.

110.)

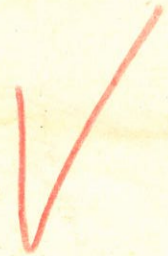
H 10:19

111.)

H 1:2.

112.

14:19

113.

118:12-1

W

43cm.

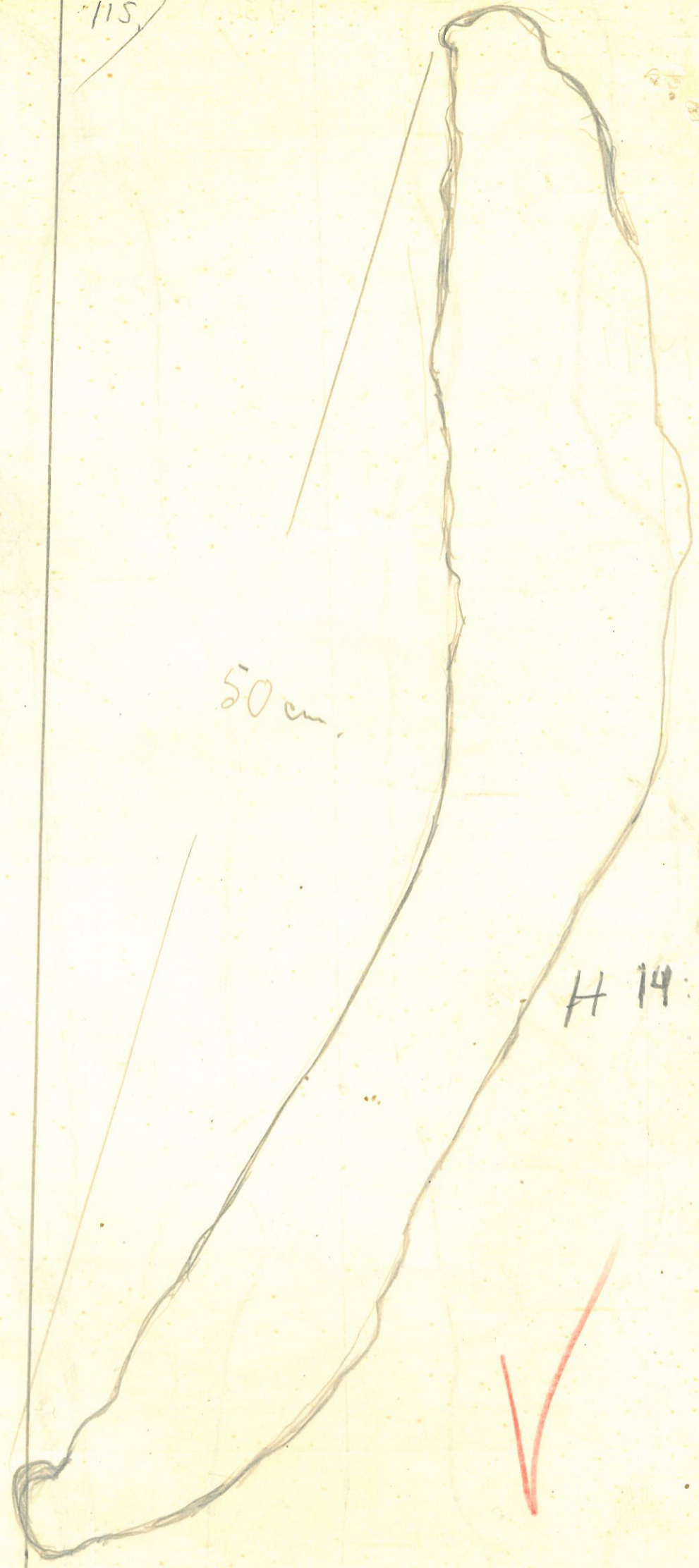
114.

H 6:7

115.

50 cm.

H 14:15

VI

M 902 722

Tashtula

Hand. Clene,

116

117

H 14:11

H 9:10

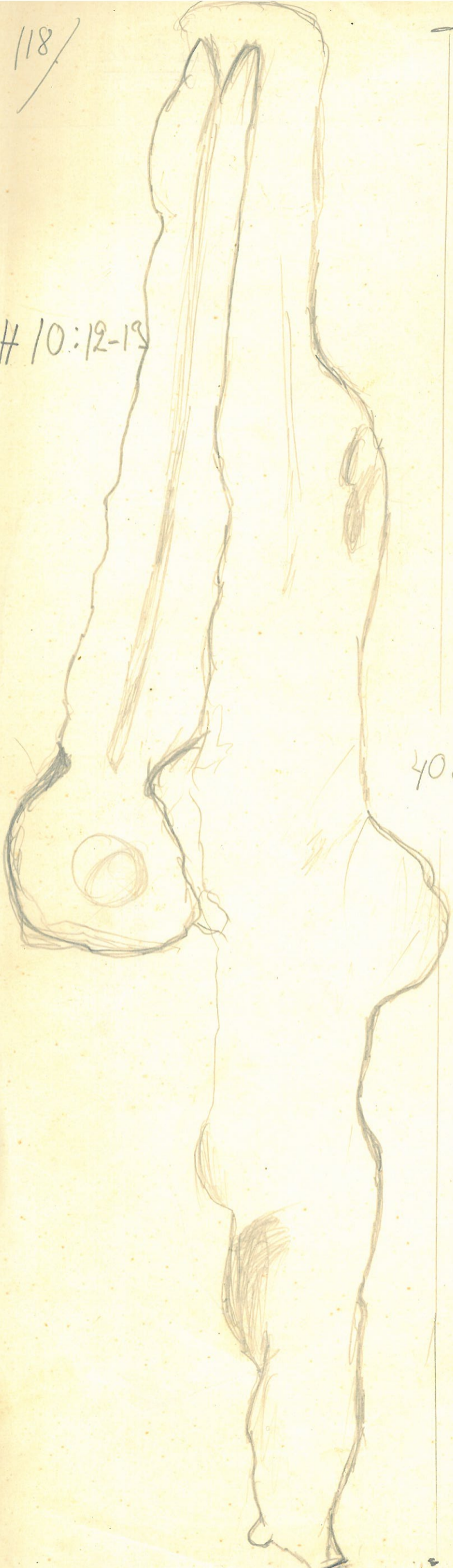
39cm

41cm

118/

10:12-19

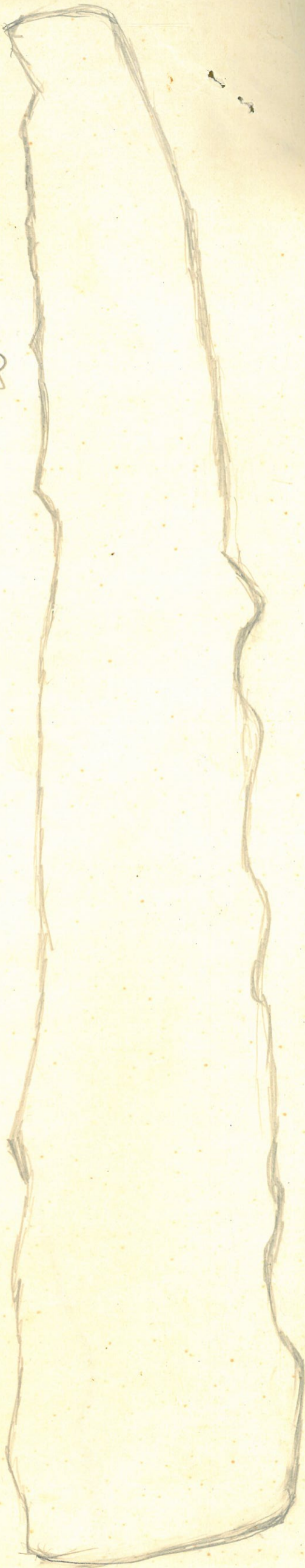

40 cm

119.)

9:18

W

120

H 12:13

